

› Ledende på å forbedre og effektivisere

Innkjøpsdrevne verdikjeder

› Rause, nytenkende og handlekraftige i alt vi gjør

Kompetansehuset Inventura

4 Tjeneste områder

Strategisk

- Organisasjons og prosessdesign
- Kategoriledelse
- Kompetanseutvikling og styring

Advokat

- Anskaffelsesrett
- Kontraktsrett
- Konkurranserett

Operasjonelt

- Innkjøp og kontrakter (offentlig og privat)
- Kontraktsadministrasjon
- Procurement as a service ("BPO")

Regulatorisk

- Kontrakter
- Bærekraft
- Compliance

70 Kunder

- Bygg, anlegg og eiendom
- Energi
- Sikkerhet og beredskap
- Offentlig forvaltning
- Samferdsel
- Industri
- Olje og gass
- Marin næring

85 Medarbeidere

- 45 økonomer
- 25 jurister
- 15 teknologer, samfunnsvitere og andre fagpersoner
- 25–70 år
- Mastergrad
- Kontorer i Bergen og Oslo

Bærekraftspolicy i Inventura

Overordnet mål

skape et trygt arbeidsmiljø med mangfold og likestilling i alle deler av virksomheten

skape innovative løsninger, blant annet gjennom utstrakt bruk av digitalisering

fremme sirkulære anskaffelser

minimere CO2-avtrykket vårt

Konkrete KPI er satt per mål som rapporteres årlig i egen bærekrafts rapport som fremlegges ledelse og styre

• Sertifisert 2018

BÆREKRAFT OG SIRKULÆRE FORRETNINGSKONSEPTER

GCE Ocean Technology og Inventura
webinar, 30.04.20,
Eystein C. Husebye, Inventura AS

Disposisjon

Hva? - Konsepter og begreper

- Historisk utvikling
- Konsepter og begreper (samfunnsansvar, CSR, CSV, bærekraft, UNSDG, sirkulær)

Hvorfor? - Nødvendig omstilling

- Økte forventninger (eiere, ansatte, kunder, investorer, myndigheter)
- Omstilling og nye muligheter
- Fokusområder – miljø, økonomi og sosiale forhold

Hvordan? - Veier til verdiskaping

- 3 hovedområder: Risikostyring, kostnadsreduksjon og vekst
- Nye forretningsmodeller – eksempler og alternativer

Fra ide til suksess

- Implementering steg-for-steg

Bærekraft og samfunnsansvar i Inventura

VEILEDNING I BÆREKRAFTIGE INNKJØP AV MAT OG DRIKKE

KARTLEGGING AV PRAKSIS OG ANBEFALINGER
BAKGRUNNSDOKUMENT TIL EKSPERTGRUPPE,
LEVERT TIL DIFI 17.01.18

2018

Virkninger av nye samfunnshensyn i offentlige anskaffelser

Utredning for Nærings- og fiskeridepartementet

oslo**economics**

BÆREKRAFTIG DRIVSTOFF

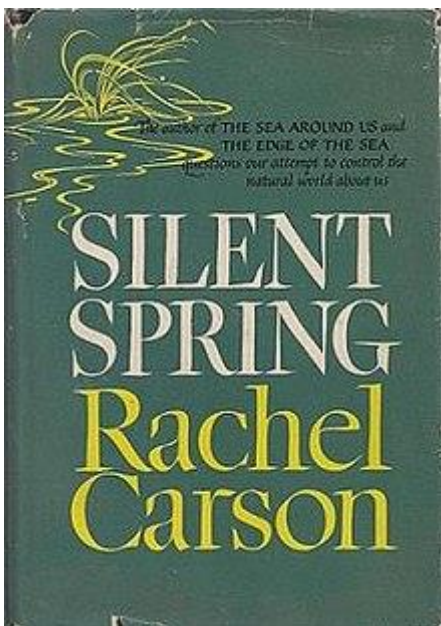
VEILEDER I OFFENTLIG INNKJØP
LEVERT TIL DIFI 25.01.19

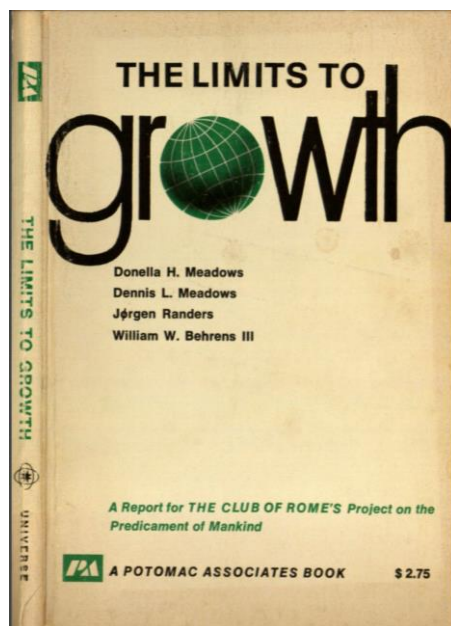
Hva? - Konsepter og begreper

- Historisk utvikling
- Konsepter og begreper (samfunnsansvar, CSR, CSV, bærekraft, UNSDG, sirkulær økonomi?)

Personer som har satt dagsorden

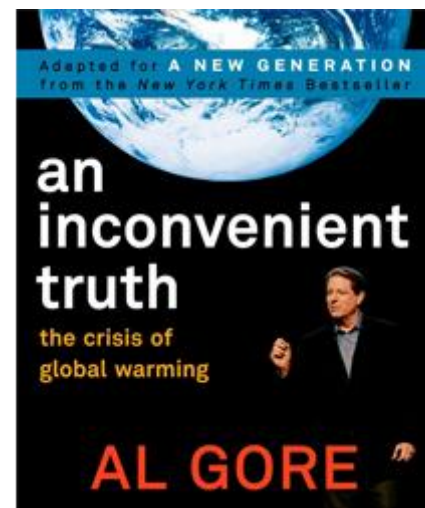
Carson 1962, fokus på bruk av syntetiske sprøytemidler

Randers & co 1972, fokus på befolkningsvekst og jordens begrensede ressurser

Brundtland & co 1987, fokus på sammenhengen mellom miljø, økonomi og sosial utvikling (bærekraft)

Gore 2006, fokus på klimakrisen

Thunberg 2019, Skolestreik og tale i FN: How dare you?

Viktige avtaler initiert av FN

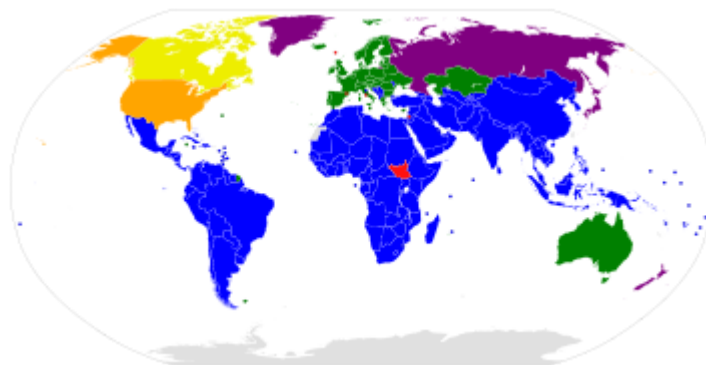

1989 Montreal-protokollen: Forbud mot stoffer som bryter ned ozonlaget

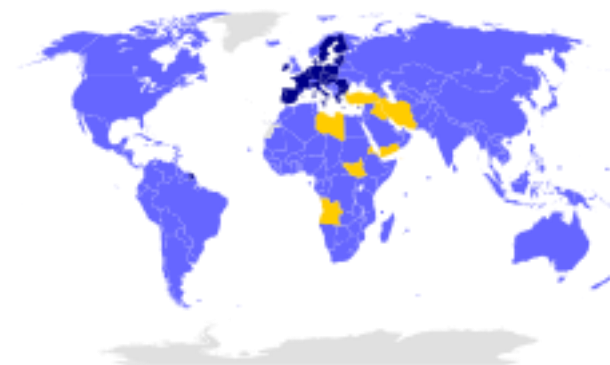

1992 FN-konferanser om miljø og utvikling: Internasjonale miljøavtaler, bl.a. for bevaring av skog og bekjempelse av klimaendringer

www.inventura.no

1997-2005 Kyoto-protokollen: Legger til rette for handel med utslippskvoter, bl.a. EU ETS kvotehandelssystem

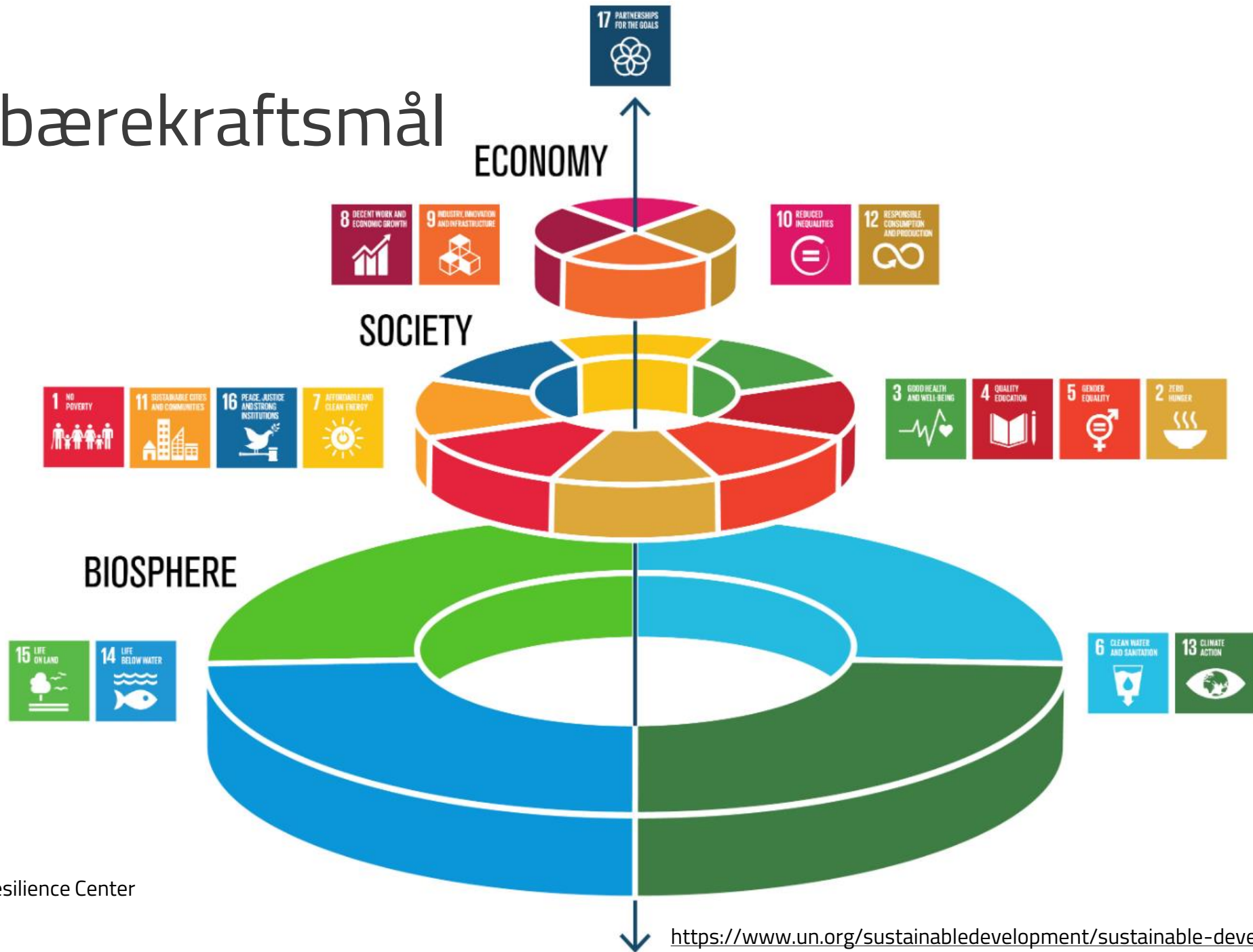

2015 Paris-avtalen: Fastsetter mål om maks 1,5-2 graders økning av global gjennomsnittstemperatur

Samfunnsansvar

FNs bærekraftsmål

Kilde: Stockholm Resilience Center

30. april 2020

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

LINEAR ECONOMY

RECYCLING ECONOMY

CIRCULAR ECONOMY

LINEAR ECONOMY

Take
↓
Make
↓
Use
↓
Waste

RECYCLING ECONOMY

Take
↓
Make
↓
Use
↓
Waste
↑
Recycle
↑
Make

CIRCULAR ECONOMY

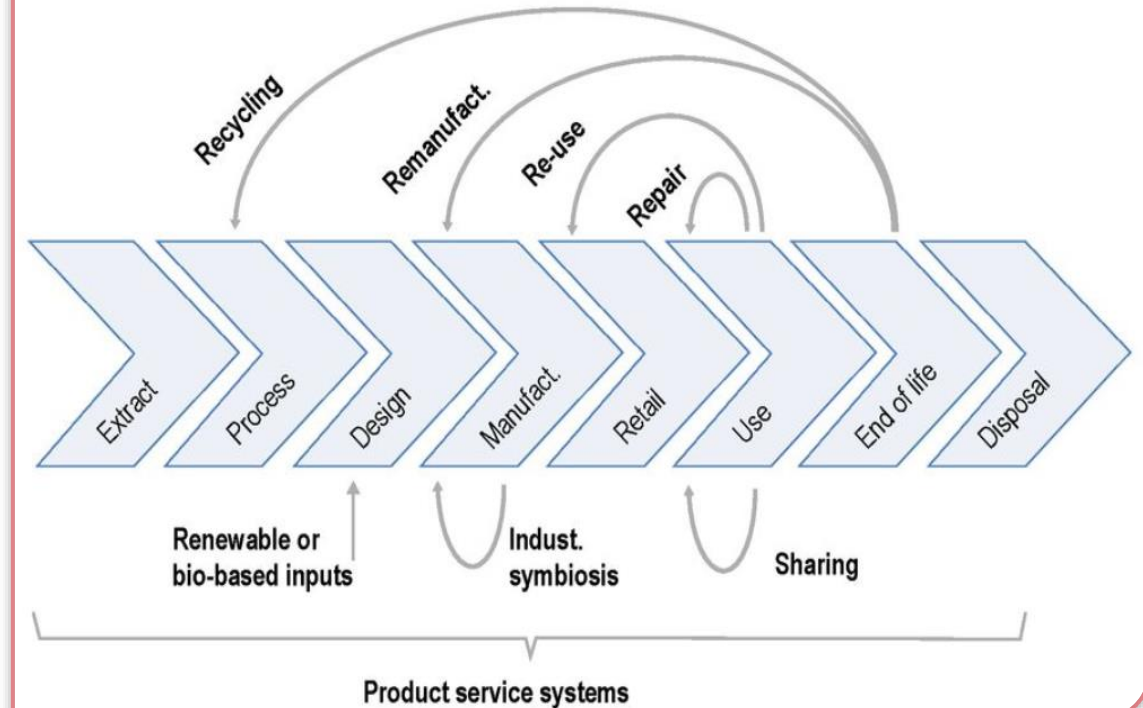
Take
↓
Make
↓
Use
↓
Repair
↑
Recycle
↑
Make
Return
↑
Reuse
↑
Use

Sirkulærøkonomi

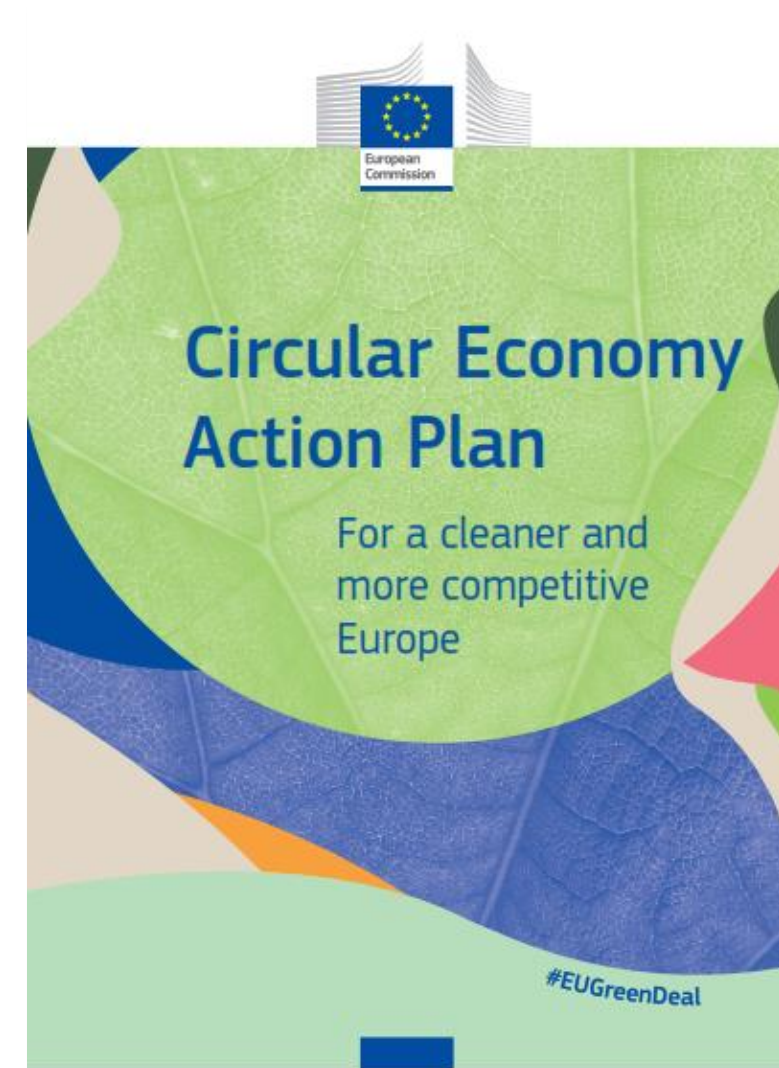
Figure 2.1. The impact of circular business models on the linear economy

EU: Green Deal og plan for sirkulær økonomi

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf

https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf

Nasjonale initiativ for sirkulær økonomi

Returselskapene:

- Batterier: www.batteriretur.no (Batteriretur)
- Bølgepapp (brunt papir): www.resy.no (Norsk Resy)
- Emballasjekartong: www.grontpunkt.no (Norsk Returkartong)
- Elektriske og elektroniske produkter (EE-produkter): 5 godkjente returselskap, se [EE-registeret](#)
- Glassemballasje: www.syklus.no (Norsk Glassgjenvinning)
- Kjøretøy: www.autoretur.no (Autoretur)
- Kuldemedier (kuldeanlegg, kjøleskap, frysedisker osv.) www.returgass.no (Stiftelsen Returgass)
- Metallemballasje: www.syklus.no (Norsk Glassgjenvinning)
- Metall- og plastemballasje som har inneholdt farlig avfall: www.tomtogtort.no
- PCB-holdige isolerglassvinduer: www.ruteretur.no
- Plastemballasje: www.grontpunkt.no (Plastretur)

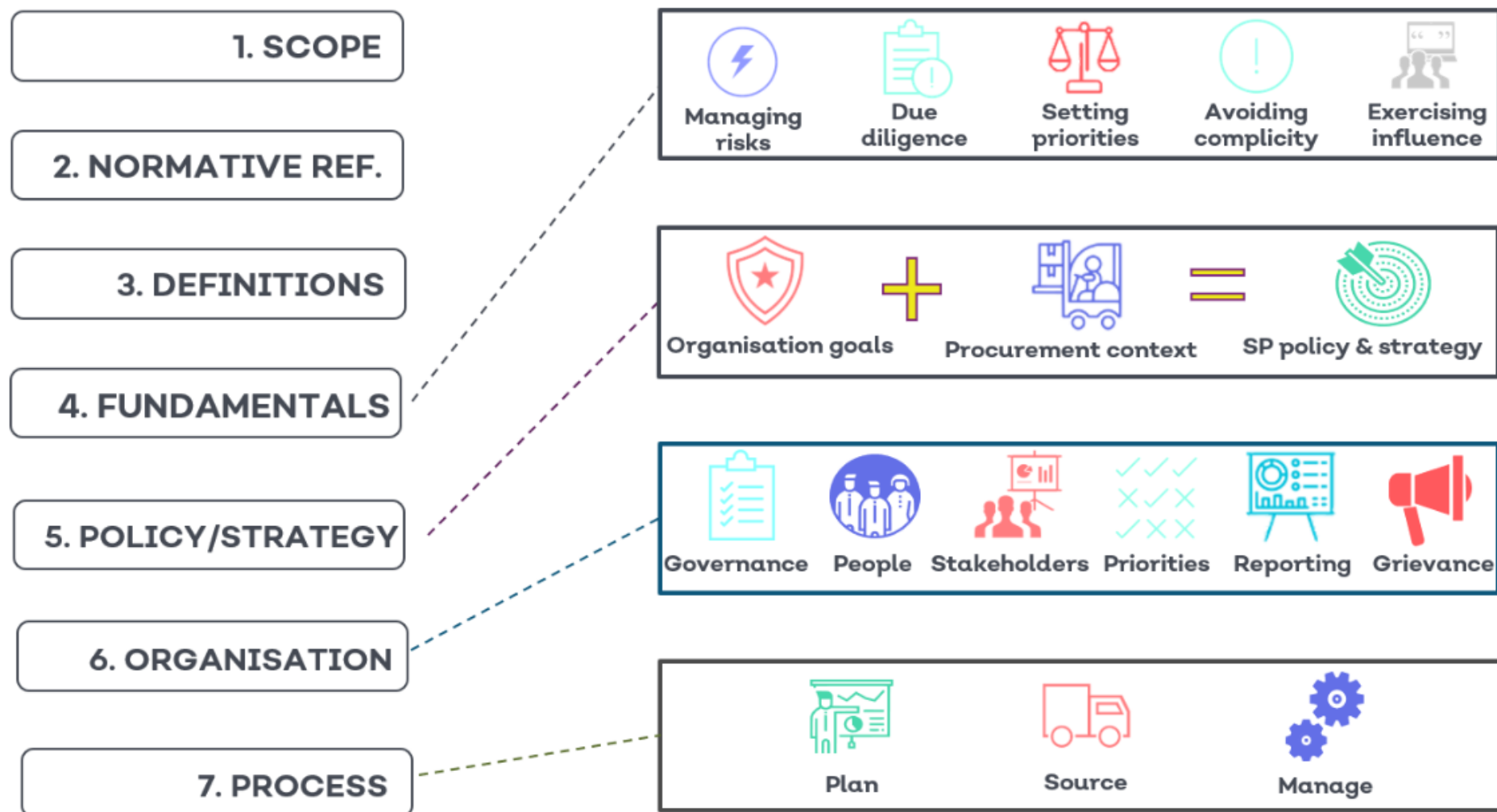
Retursystemer for drikkevareemballasje:

- Bokser fra innenriks flyvninger: SAS Norge
- Drikkekartong: www.grontpunkt.no (Norsk Returkartong)
- Flasker i plast og bokser med pant (gjenvinnbare): www.resirk.no (Norsk Resirk)
- Flasker i glass eller plast med pant (ombruksflasker): www.drikkeglede.no (Bryggeri- og drikkevareforeningen)
- Flasker i plast uten pant: www.grontpunkt.no (Plastretur)
- Flasker i glass uten pant: www.syklus.no (Norsk glassgjenvinning)
- Glassflasker tilhørende frukt- og bærpresserier (ombruksflasker): <http://kargus.mamutweb.com/> (K.G. Puntervold) og <http://www.afb.no/> (Askim frukt- og bærpresseri)
- Restaurantflasker (lukket system): Ringnes retursystem

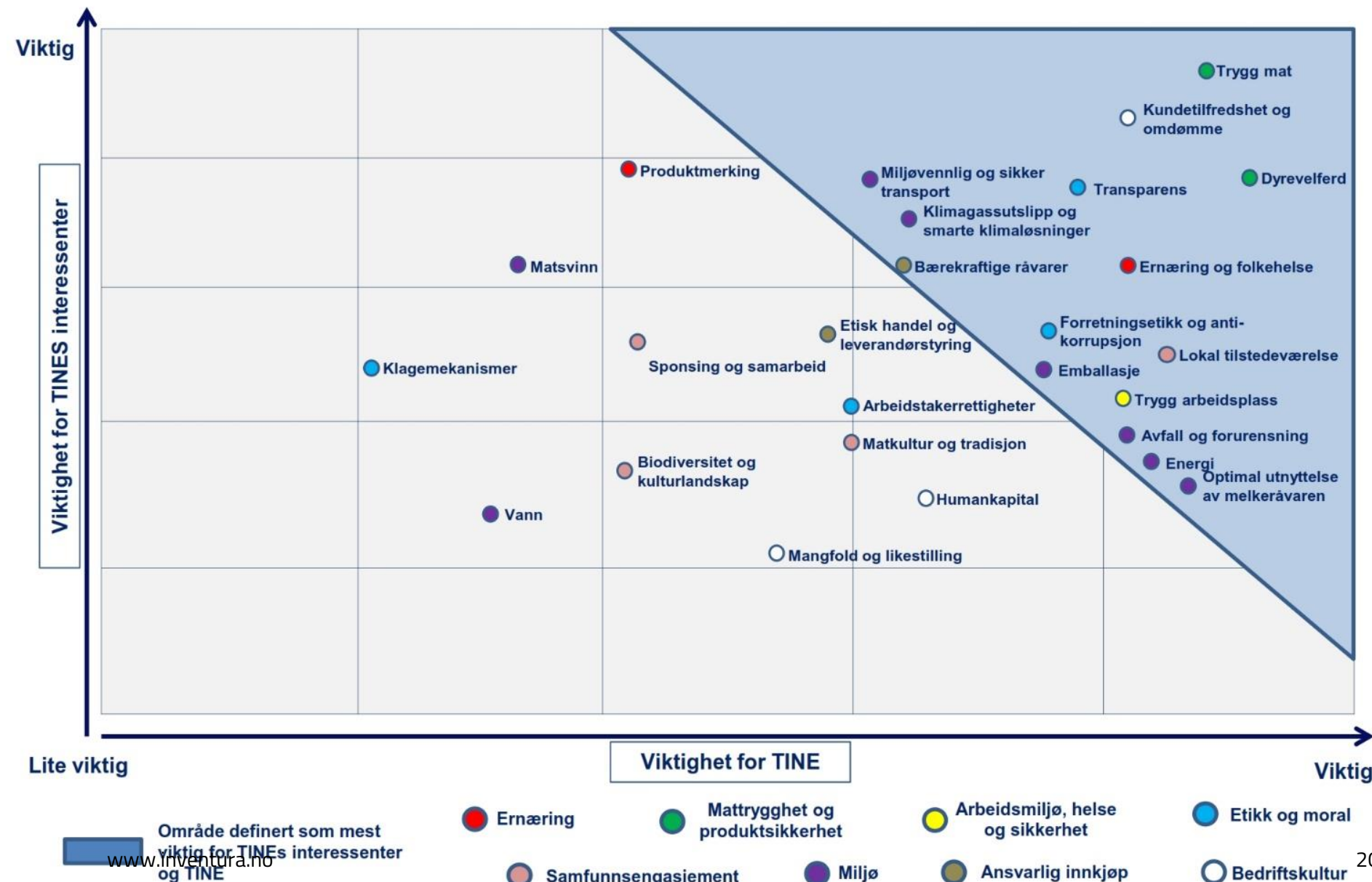
Miljømerking

- Miljødeklarasjoner: www.epd-norge.no
- Miljømerking: www.ecolabel.no

Standard: NS-ISO 20400 Bærekraftige innkjøp

Hvordan prioritere og sette mål? Vesentlighetsanalyse!

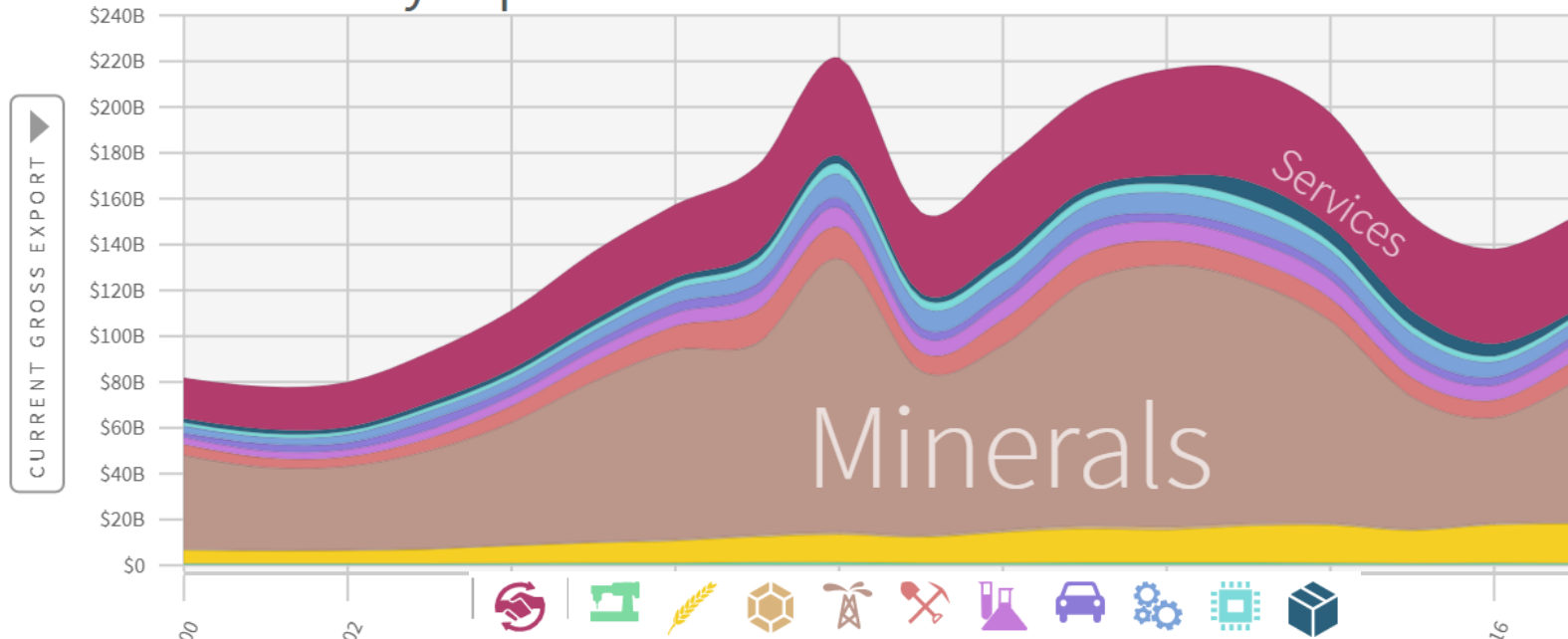

«Arbeidet for mer en bærekraftig forsyning av mat og drikke blir på denne måten også et kultur- og holdningsprosjekt, som kan gå hånd i hånd med virksomhetens politikk i forhold til helse og ressursbruk generelt – både internt og i forholdet til sine interessenter»

Hvorfor? – Nødvendig omstilling

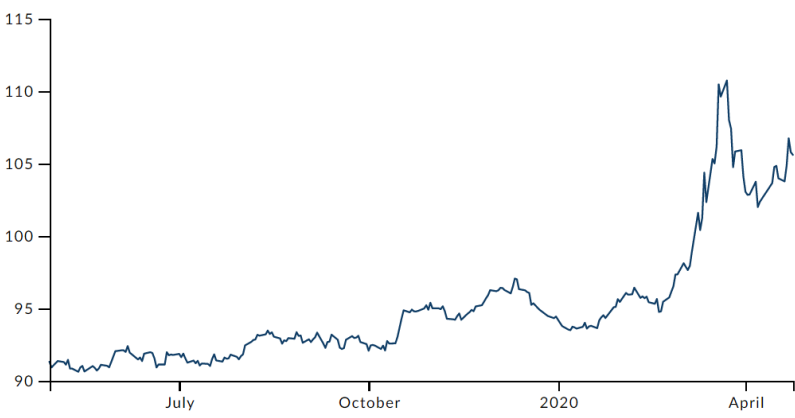
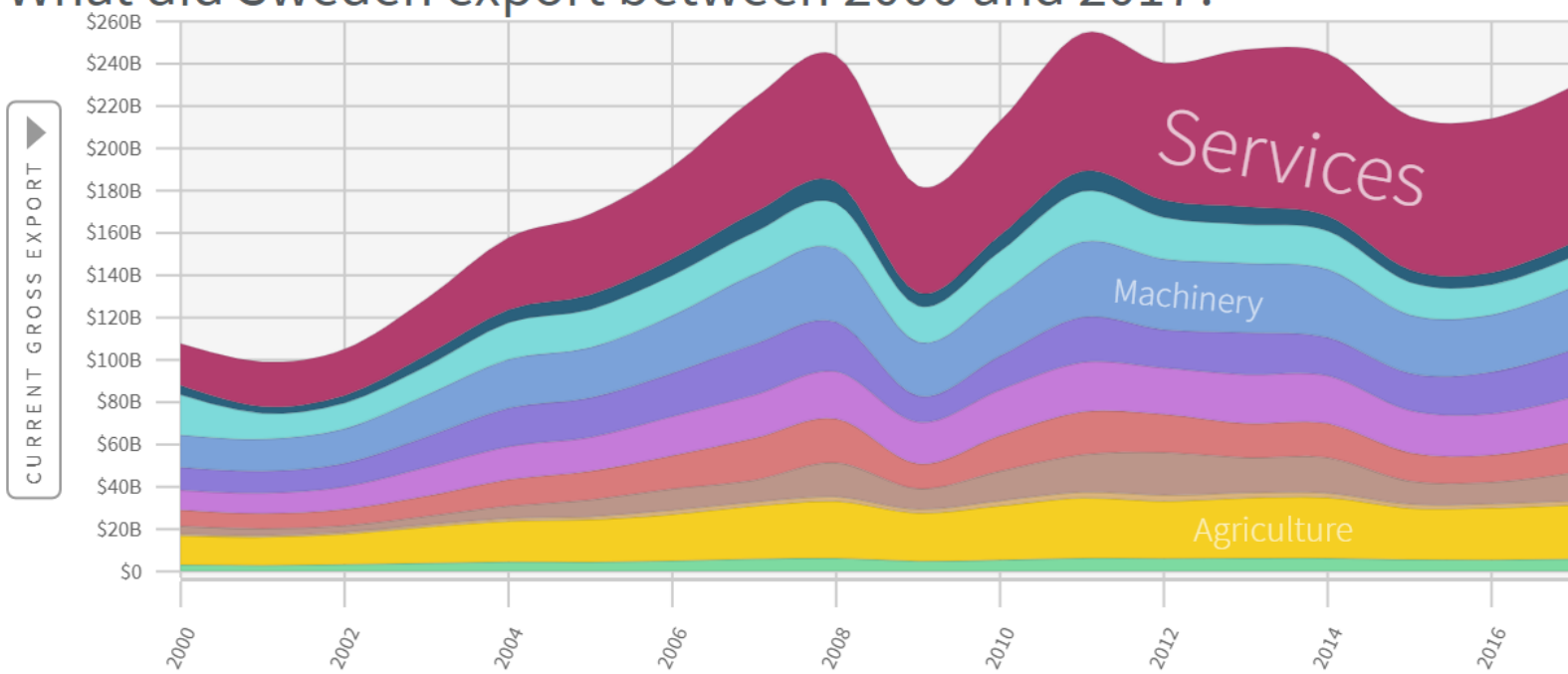
- Økte forventninger (eiere, ansatte, kunder, investorer, myndigheter)
- Omstilling og nye muligheter
- Fokusområder – miljø, økonomi og sosiale forhold

What did Norway export between 2000 and 2017?

Omstilling!?

What did Sweden export between 2000 and 2017?

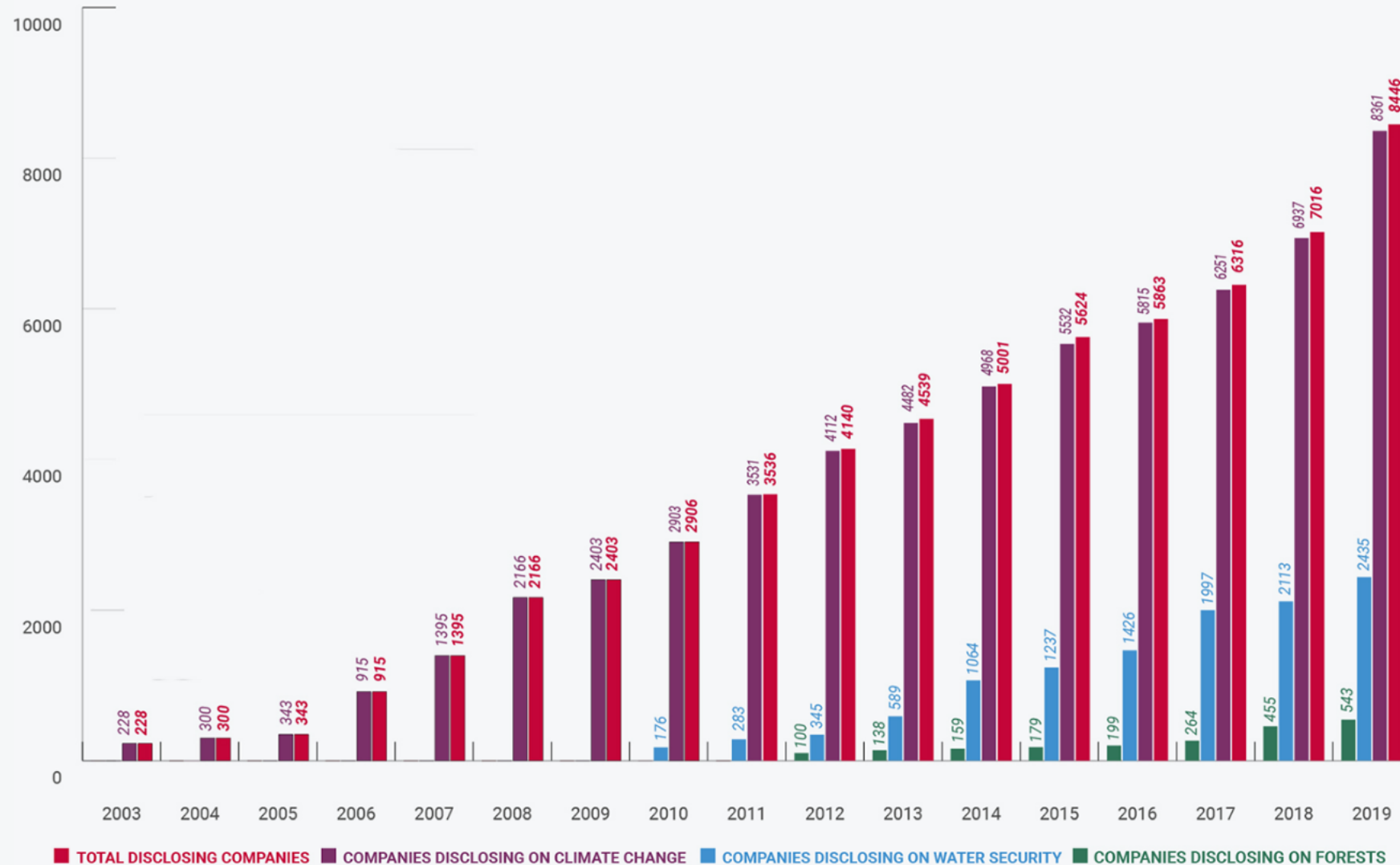

We see a Tipping Point.

<https://player.vimeo.com/video/239499952>

Growth in disclosing companies since 2003

NGOer som pådrivere

Framtiden i
våre hender

→ Bli medlem

Meny ☰ 🔍

Trondheim vurderer fossilfritt
Kraftfond

– KLP vurderer å kutte fossile
investeringer

Oslo Venstre vil ha fossilfritt
pensjonsfond

Skagenfondene dumper oljeaksjer

Aksjonerte mot Universitetet i
Bergen

Mobiliserer for fossilfrie
investeringer i Trondheim

Myndigheter: Klimarisiko

- En rekke forventede virkninger, som for eksempel utryddelse av arter og tap av hele økosystemer, er vanskelig å verdsette økonomisk, og økosystemtjenester er i liten grad kvantifisert i denne typen beregninger.
- Eksempler på slike konkurrerende behov er arealer for bosetting, mat, mat til husdyr, fiber, bioenergi, karbonlagring, naturmangfold og økosystemtjenester.

<https://nettsteder.regjeringen.no/klimarisikoutvalget/>

Viktige klimarisikofaktorer for Norge

Direkte virkning

Indirekte virkning

Fysisk klimarisiko

Økte kostnader til forebygging og vedlikehold, redusert oppvarmingsbehov, økt produksjon i primærnæringer, økt kraftproduksjon

Økt konfliktnivå internasjonalt, endrede migrasjonsmønstre, endrede matvarepriser

Overgangsrisiko

Redusert verdi av norske petroleumsressurser
Økt verdi av norsk vannkraft

Kombinasjon av fysisk og overgangsrisiko

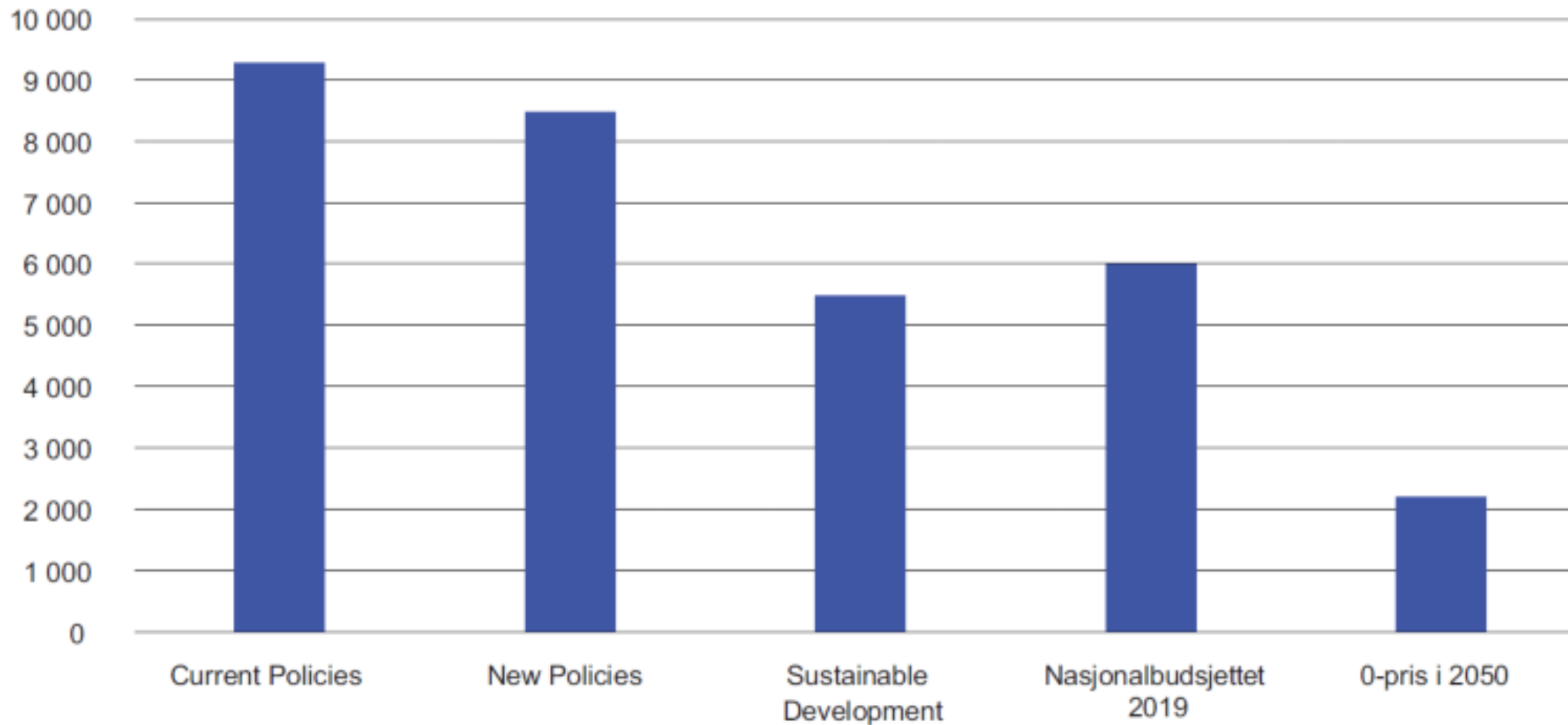
Klimarelaterte søksmål

Redusert verdi av SPU

Kilde: Klimarisikoutvalget

Scenarier for oljepris & Norges petroleumsformue

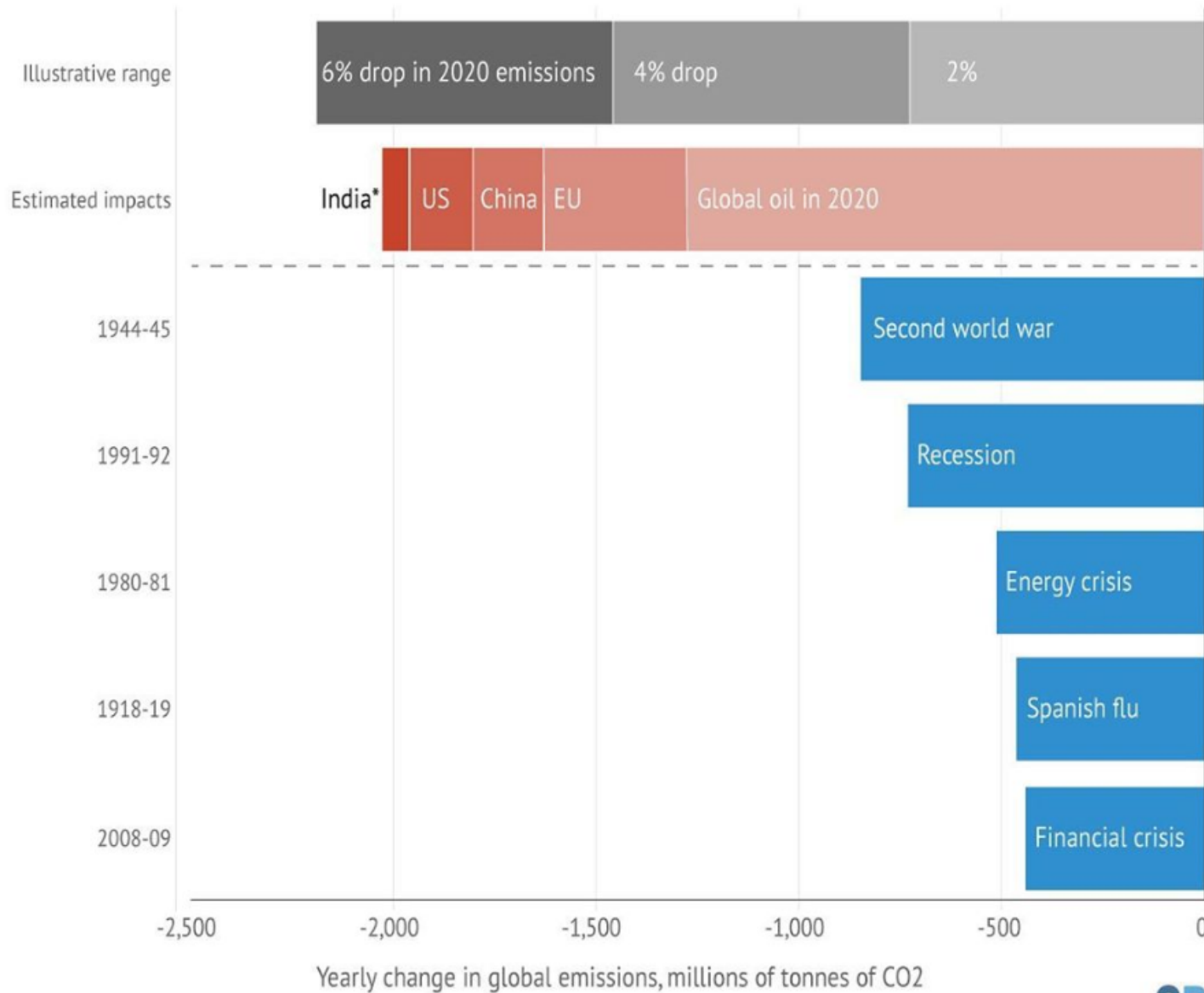
Mrd. kroner

Kilde: IEA, World Energy Outlook 2018, Finansdepartementet og Klimarisikoutvalget

Coronavirus could trigger the **largest ever annual fall** in CO2 emissions

Pre-crisis GDP estimates suggested CO2 would rise by more than 1% in 2020 (470MtCO2)

carbonbrief • Følg

Svart svane?

equivalent to more than 4% of the global total in 2019. As a result, the coronavirus crisis could trigger the largest ever annual fall in CO2 emissions in 2020, more than during any previous economic crisis or period of war.

Follow the link in our bio to read the full analysis. [#climatechange](#) [#globalwarming](#) [#coronavirus](#)

15 t

ryanlikesbeattapes How is this possible after the Australian Bushfires released so much CO2 at the beginning of the year?

6 t Svar

268 liker

FOR 15 TIMER SIDEN

Legg til en kommentar ...

Publiser

KOMMENTAR | #KLIMAVALG21

Koronakrisen ryster energimarkedene

SKREVET AV

Anders Bjartnes

Energimarkedene rystes. I USA er oljelagrene overfylte. De nordiske og europeiske kraftprisene er rekordlave. Norske politikere kan ikke overse de strukturelle skiftene i energimarkedene som koronakrisen avdekker og forsterker.

○ 21. april 2020

Fagforum

- Vil regjeringen og Stortinget svare ja eller nei til korona-kravet fra Norsk olje og gass?
- Har vi nådd "peak oil"?
- Og hvordan går det med iskanten?
- Hva med norsk overskudd på kraft vs NorthConnect?

Banksjef: – Det foregår restruktureringsdiskusjoner i en god del selskaper allerede

Stavanger-baserte SR-Bank tar nedskrivninger på 560 millioner kroner etter kraftig oljeprisfall. Banken sier det har vært behov for en større nedskrivning i ett enkelt engasjement.

🕒 1 min Publisert: 22.04.20 – 07.42 Oppdatert: en time siden

– Vi kommer selvfølgelig til å være bank for de selskapene som er hos oss i offshoresektoren, men over tid ser vi for oss at engasjementer i offshore blir redusert, sier administrerende direktør Arne Austreid i Sparebank SR-Bank. (Foto: Carina Johansen)

30. april 2020

www.inventura.no

SYSLA | Denne artikkelen var opprinnelig tilgjengelig i Sysla, men flyttet til E24 etter at Sysla er blitt en del av E24.

Slik rammes næringslivet: Oljeprisen stuper, børsene krasjer og bedriftene permitterer

Slik rammer koronaviruset næringslivet.

Riggelskapet COSL Drilling Europe donerte 8000 masker til Stavanger sykehus denne uken. Foto: Kristian Jacobsen

Muligheter og virkemidler

30. april 2020

www.inventura.no

36

Hvordan? – Veier til verdiskaping

- 3 hovedområder: Risikostyring, kostnadsreduksjon og vekst
- Nye forretningsmodeller – eksempler og alternativer

Veier til verdiskaping: Plukke vinnere?

1 Biobaserte verdikjeder

- Fiskeri og havbruk
- Landbruk
- Skogbruk
- Gjenbruk av avfall

2 Energi og industri

- Kraftproduksjon
- Prosessindustri
- Olje og gass

3 Smarte samfunn og mobilitet

- Byplanlegging og bedre bygg
- Romfart og satellitdata
- Skatt, arbeid og velferd
- Samferdsel

4 Tjenester

- Helse og omsorg
- Rådgivernæringen
- Handel
- Bank og finansielle tjenester

Grønne obligasjoner og opprinnelsesgarantier

Godkjente grønne prosjekter finansiert med grønne obligasjonslån

Pr 31.12.2019 hadde NorgesGruppen to lån på 900 millioner norske kroner i utestående grønne obligasjoner.

Tabell 1

Kategori	Under-kategori	Finansiert pr 31.12.19	Andel av totalt benyttet (i %)	Ny investering	Andel av total investering	Redusert CO ₂ utslipp (t)	Grønt obligasjonslåns andel av redusert CO ₂ utslipp (t)	CO ₂ (t) pr 1 MNOK
Ren transport	Hydrogen-anlegg ¹⁾	17 400 000	3%	100%	41%	114,0	41,4	5,1
	Hydrogen-lastebiler ¹⁾	5 000 000	1%	100%	26%			
Grønne bygg	Grønt bygg Breeam Excellent ²⁾	320 000 000	52%	100%	96%	1 310,1	1 255,3	4,1
Fornybar energi	Vindkraft	270 400 000	44%	100%	98%	8 570,1	8 373,3	31,7
Totalt		612 800 000	100%	100%		9 994,3	9 671,4	16,3
Likviditetsforvaltning på grønn konto		287 200 000						

Tabell 2

Kategori		Årlig produksjon (kWh)	Årlig energibruk (kWh)	Årlig hydrogen produksjon (kg)	Antall kjøretøy	Årlig energibruk pr kvm (grønne bygg)	Beregnet CO ₂ avtrykk i tonn	Beregnet CO ₂ avtrykk pr kvm (kg/kvm)
Ren transport	Hydrogen-anlegg ¹⁾	494 000	n/a	9 500	n/a	n/a	26,8	n/a
	Hydrogen-lastebiler ¹⁾	n/a	494 000	n/a	4			
Grønne bygg	Grønt bygg Breeam Ex. – BYGG ²⁾	2 089 455	807 875	n/a	n/a	85,9	0,8	0,1
	Grønt bygg Breeam Ex. – PROSESS ²⁾		6 136 569	n/a	n/a	652,4	266,6	28,3
Fornybar energi	Vindkraft	68 000 000	n/a	n/a	n/a	n/a	680,2	n/a
Totalt		70 583 455	7 438 443	9 500	4		974,4	

Beregnet CO₂-avtrykk og reduserte CO₂-utslipp er beregnet med utgangspunkt i GHG-protokollens retningslinjer. Utslippsfaktorer er så langt som mulig forankret i NS3720:2018.

100% FORNYBAR ENERGI

Opprinnelsesgaranti 2019

ECOHz bekrefter opprinnelsen til fornybar energi levert av

Sertifikatet garanterer at all strøm levert som fornybar energi dekkes opp med opprinnelsesgarantier i 2019. Følgende norske kraftverk vil levere fornybar energi:

Gamlebrofoss
Gelthufoss
Kaggefoss
Pikerfoss

Elvekraftverk i
Drammensvassdraget
og Numedalslågen

Kraftproduksjonen er sertifisert iht. den internasjonale EECs-standarden (European Energy Certificate System) og dokumenteres ved utstedelse av opprinnelsesgarantier. Utstedelsen av opprinnelsesgarantier er gjort av Statnett. Kontrollering av garantiene gjøres av ECOHz AS iht. norsk lovgivning (Energiloven med tilhørende forskrifter) og internasjonal lovgivning (EU-direktiv om elektrisitet og satsing på fornybar energi). Les mer på www.ecohz.com.

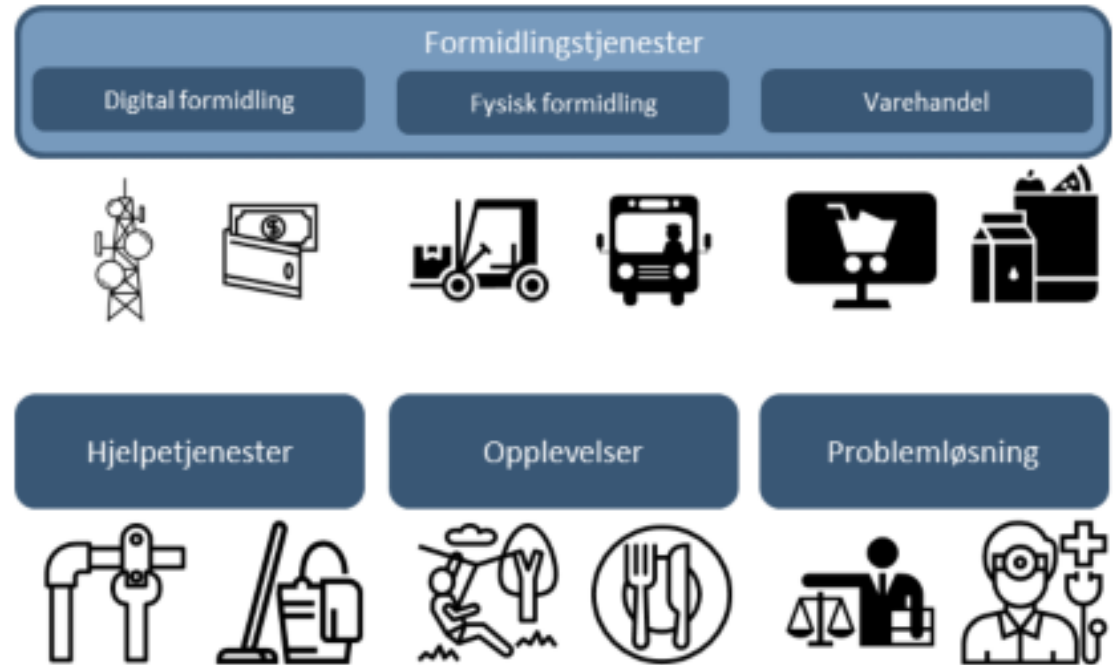
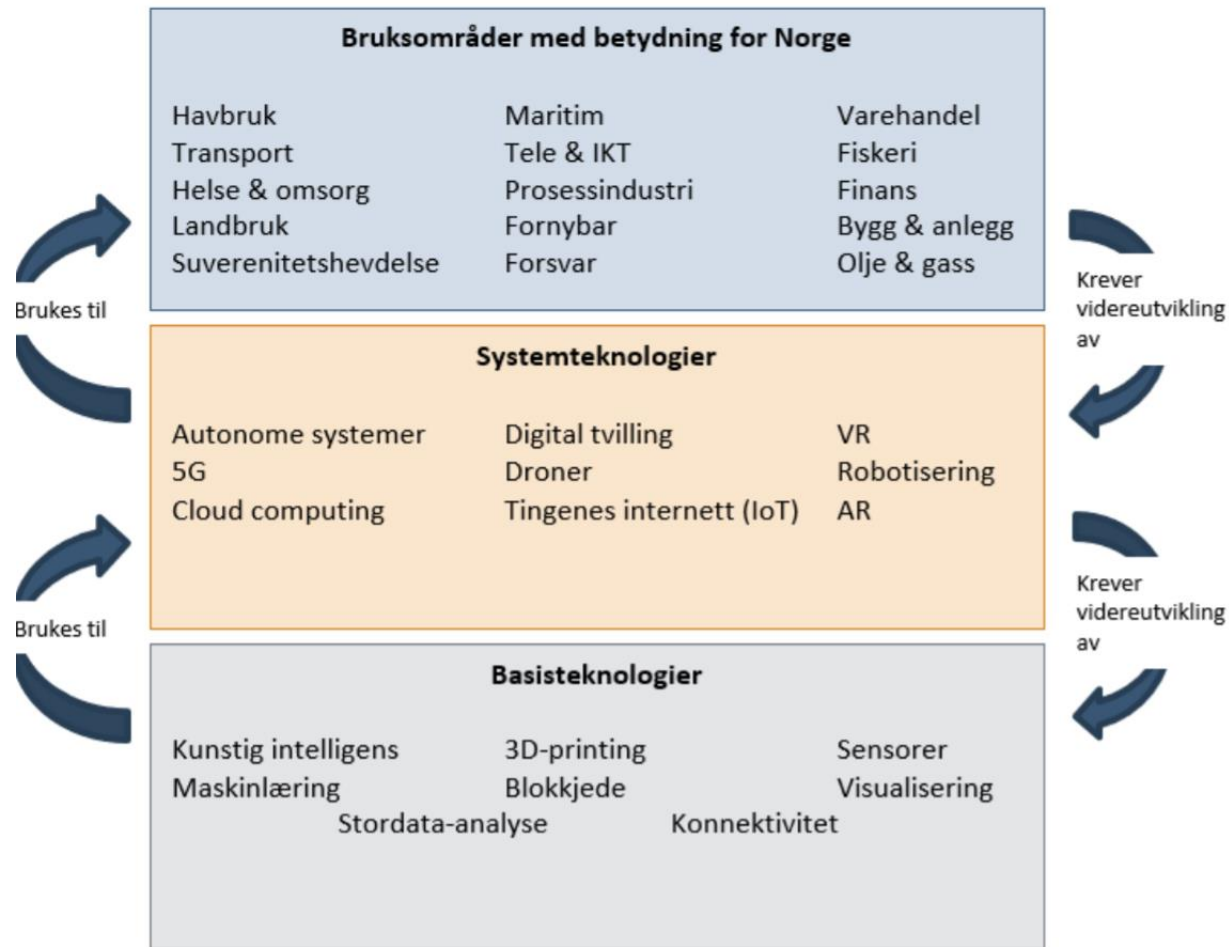
Dato: 9.2.2019

ECOHz

Origin
Markeds

Tom Lindberg
Adm. Direktør

Øk verdi: Teknologi og tjenesteinnhold

Kilde: <https://www.nho.no/tema/fremtidens-naringsliv/>

Utnytte økosystemtjenester

Forsynende tjenester

- **Mat**
Produksjon av korn, frukt og grønt, husdyrhold, biøkt, sjømat.
- **Bioenergi**
Trevirke og andre materialer brukt som energikilder, som vedfyring.
- **Fiber**
Produsert av biologisk materiale, som tømmer, bomull, hamp, silke og ull.
- **Genetiske ressurser**
Gener og genetisk informasjon kan brukes i plante- og dyreforedling.

Grunnleggende livsprosesser

- **Jorddannelse**
Stein og mineraler brytes ned og blandes med organisk materiale.
- **Fotosyntese**
Grønne planter bruker solenergi for å omdanne mineraler, vann og CO₂ til organisk materiale og O₂.
- **Vannkretslop**
Vannet sirkulerer som nedbør, avrenning og fordamping og støtter de organiske prosessene.
- **Sedimentdannelse**
Bunndyr og mikroorganismer i havet bryter ned organisk materiale og frigjør næringssalter.

Regulerende tjenester

- **Pollinering**
Bier og humler sørger for bestøving av planter. Viktig for produksjon av frukt, bær og grønnsaker.
- **Flomdemping**
Myrer kan lagre mye vann. Bidrar derfor til å motvirke både flomtopper og tørke.
- **Luftkvalitetsregulering**
Vegetasjon absorberer forurensning fra luften og demper vind, lukt og støy.
- **Vannrensing**
Vann filtreres i økosystemene. Organiske avfallsstoffer fjernes og giftstoffer håndteres.

Opplevelses- og kunnskapstjenester

- **Kunnskap og læring**
Naturen gir grunnlag for læring i barnehage og skole, gjerne i nærmiljøet.
- **Rekreasjon, friluftsliv og naturbasert reiseliv**
Opphold i naturen med sikte på variasjon, mosjon og opplevelse.
- **Stedsidentitet**
Kjennemerker i landskapet, sosiale møteplasser i naturen, tradisjon.
- **Åndelig berikelse**
Kontakt med naturen, opplevelse av sammenheng, ro og ettertanke.

Risikostyring og kostnadsreduksjon: BVP

VIKTIGE MOMENTER I GJENNOMFØRINGEN (BVP)

Prestasjonsmål

Prestasjonsbegrunnelser

Risikovurdering

Tilleggsverdivurdering

Nye Veier AS: Vårt mål er nå 35% reduksjon i kostnader ved utbygging av vei

Temarapport Naturmangfold - KU
E18 Dørdal – Grimstad

Dok-F-004
Verdivurdering og konsekvensutredning for tema naturmangfold

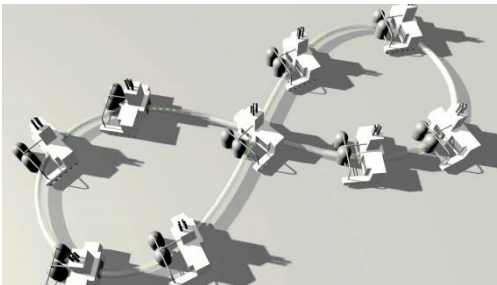
02.04 | 19

Nye forretningsmodeller

➤ HILTI Power Tools

- ✓ PaaS Fleet management: Bedre med ett godt verktøy i hånden enn 10 i kjelleren

➤ Kalundborg Industriell Symbiose

- ✓ Utnyttelse av avfall og biprodukter

➤ General Electric

- ✓ 3D printing – sparer råvarer og energi

Asker
kommune

➤ Asker Kommune

- ✓ Ombruk og redesign av møbler

Kommunale stoler redesignes.

Posted by **Kommunal Rapport**

🔒 Unfollow

1,018 Views

Kommunal
Rapport

-0:47

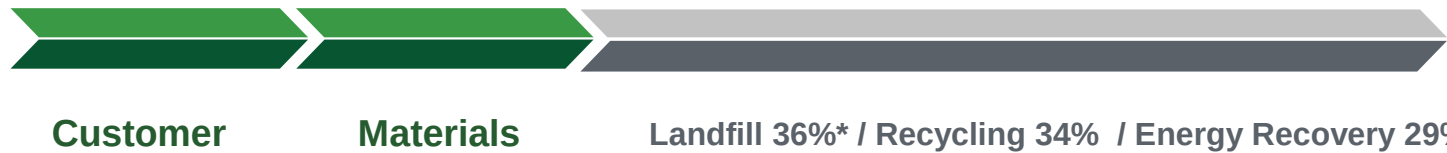

The Solution

Change of value chain

Today

*SSB Material recycling 2017

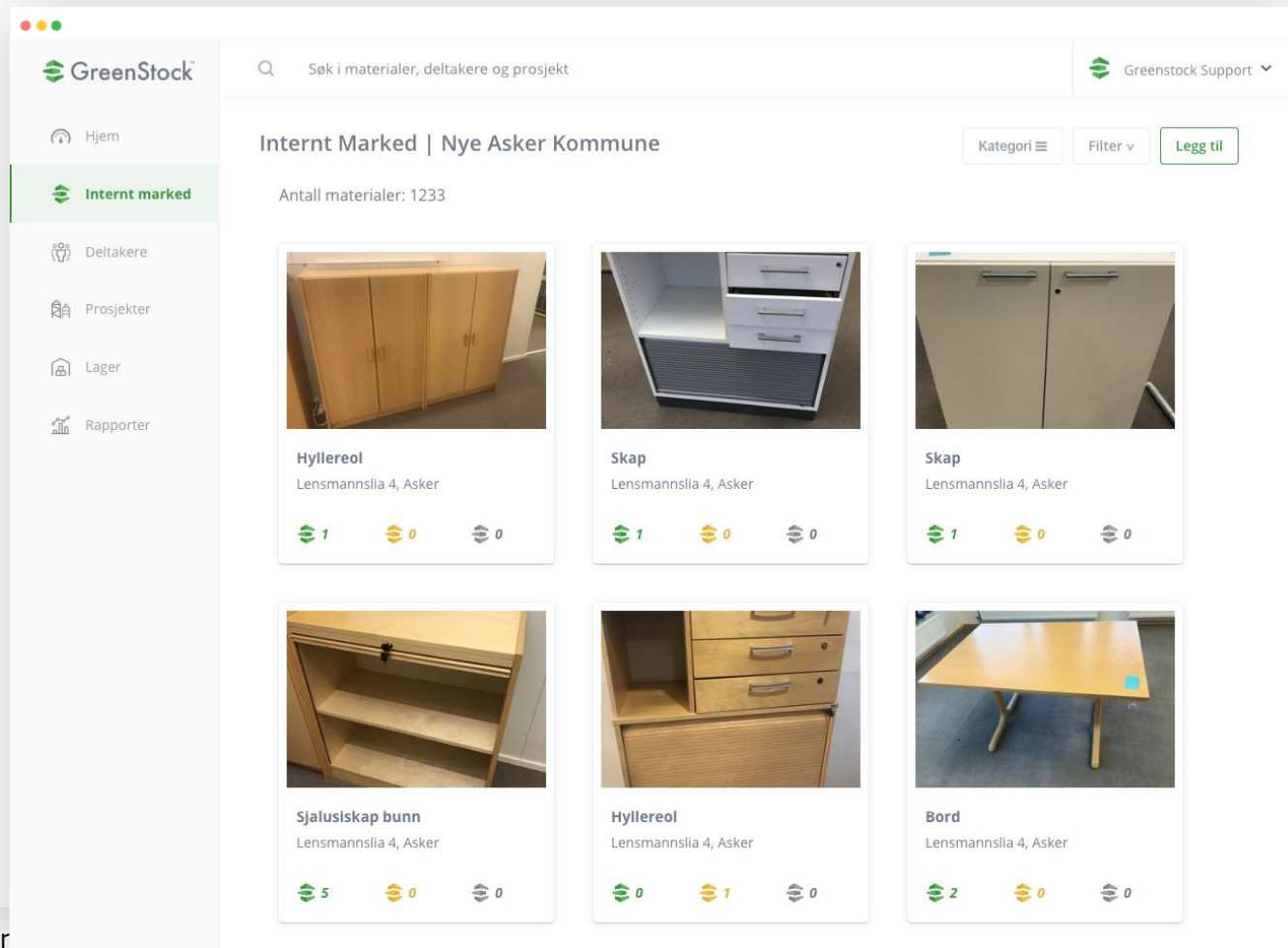
 GreenStock™

The Product

GreenStock – the platform

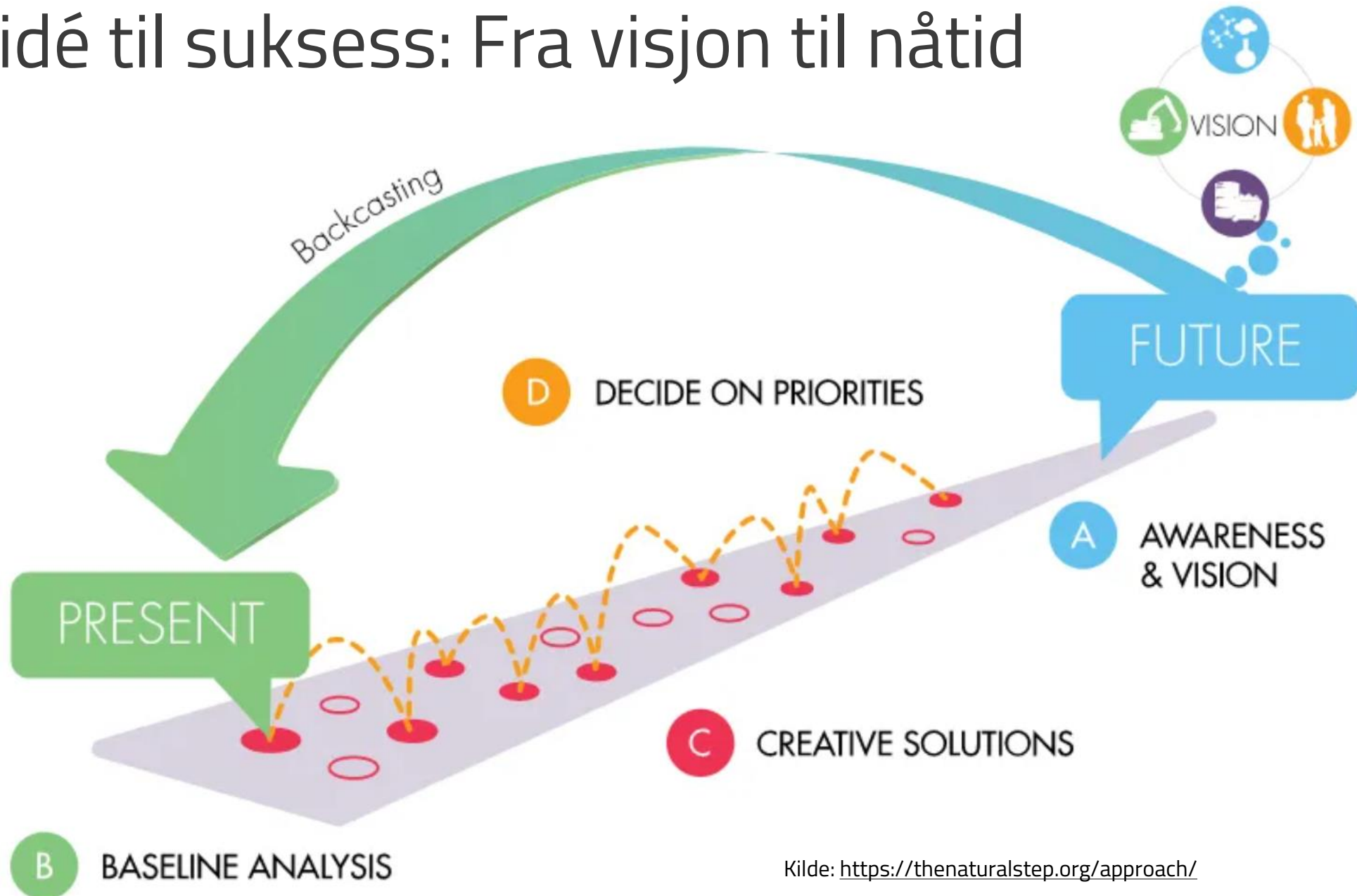

<https://www.greenstock.no/web/no/>

Fra ide til suksess

- Implementering steg-for-steg

Fra idé til suksess: Fra visjon til nåtid

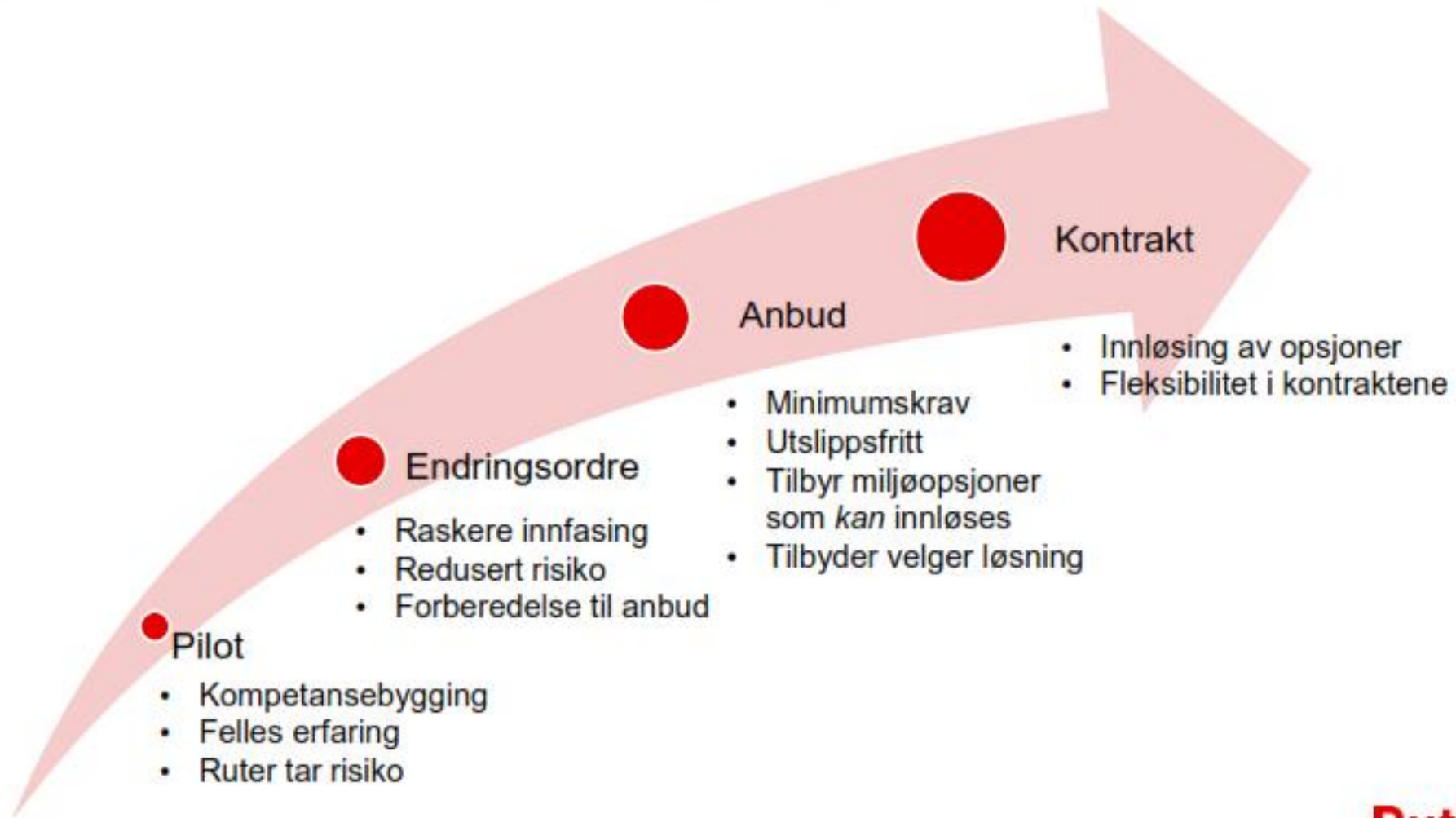

Kilde: <https://thenaturalstep.org/approach/>

Case Ruter: Visjon

Strategi for å modne og flytte markedet

Ruter#

115 batterielektriske busser i 2019

Elbusspilot i 2017

- Få erfaring
- Seks elbusser i Oslo
- Tre operatører
- Toårig test
- Tre ladeløsninger
- Drift på tre busslinjer

Endringsordre i 2019

- Redusere risiko før anbud
- 70 elbusser i Oslo
- Tre operatører
- Drift på elleve busslinjer
- Fire ladeløsninger

Kontrakt i 2019

- Nye kontrakter på Romerike
- Miljøopsjoner innløst
- 39 elbusser
- To operatører
- Drift på fem busslinjer

Kontrakt i 2020

- 41 elbusser i Vest
- 128 elbusser i Vest i 2025

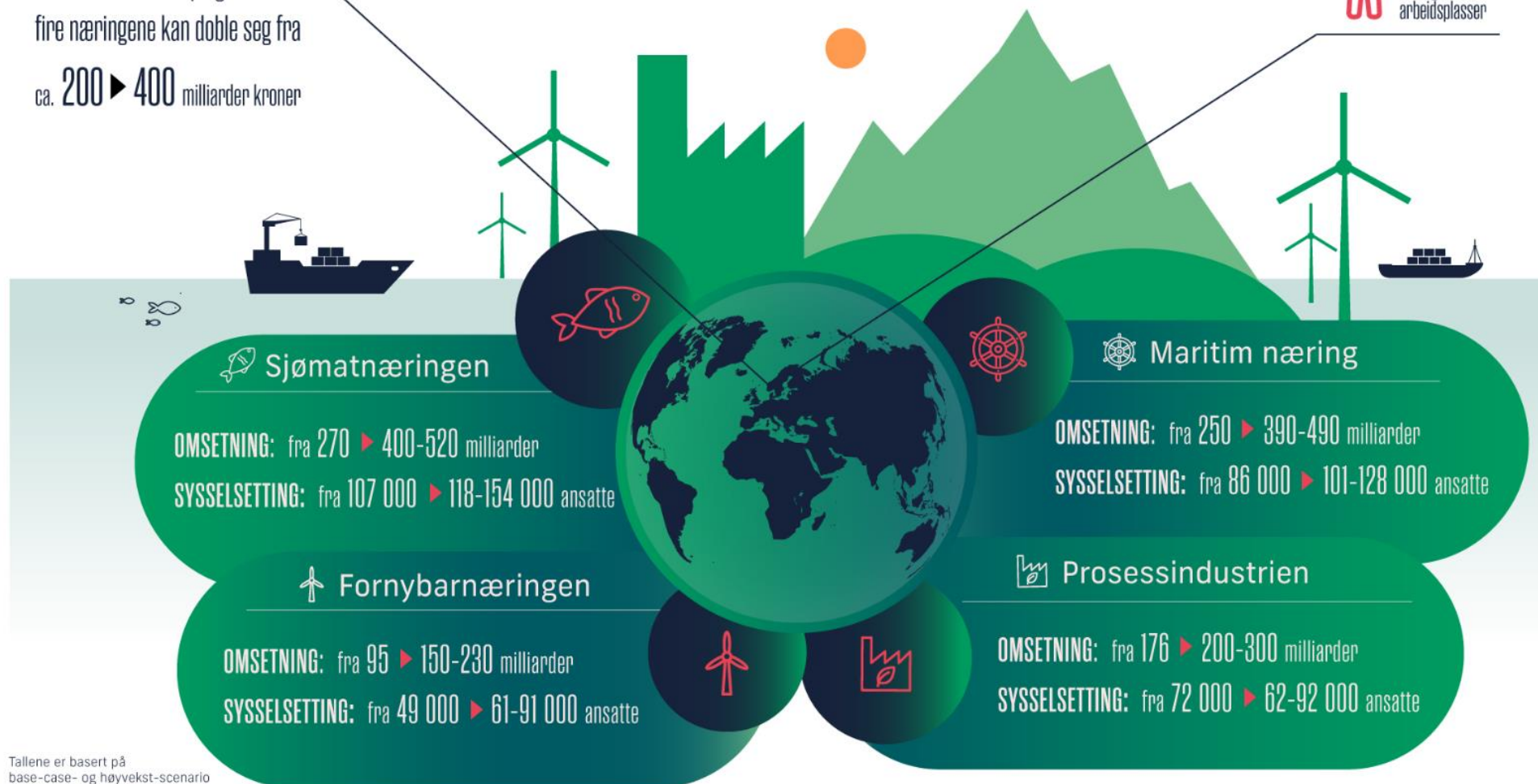
Dere har valgt riktig region..

Vestlandsmeldingen 2020: Vestlandet blir vinnere i fremtidens lavutslippssamfunn

Grønn omstilling betyr økt omsetning og flere stillinger i fire av Norges viktigste næringer i 2035

80.000
nye
arbeidsplasser

Den totale verdiskapingen i de fire næringene kan doble seg fra ca. 200 ► 400 milliarder kroner

Tallene er basert på base-case- og høyvekst-scenarior og angitt i 2018-kroner.

Base-case: grønn omstilling i dagens tempo
Høyvekst: grønn omstilling som gjør at vi når målene i Paris-avtalen

› Lyst til å snakke mer med oss?

Kontakt oss gjerne!

Brith Line Øverland

Senior Manager/leder regulatoriske tjenester

brith.line.overland@inventura.no

482 69 845

Eystein C. Husebye

Manager

eystein.husebye@inventura.no

926 57 997

 Inventura Bergen
Solheimsgaten 15, 5058 Bergen

post@inventura.no
+47 55 13 44 80

 Inventura Oslo
Karl Johans gate 12J, 0154 Oslo

Disposisjon

Hva? - Konsepter og begreper

- Historisk utvikling
- Konsepter og begreper (samfunnsansvar, CSR, CSV, bærekraft, UNSDG, sirkulær)

Hvorfor? - Nødvendig omstilling

- Økte forventninger (eiere, ansatte, kunder, investorer, myndigheter)
- Omstilling og nye muligheter
- Fokusområder – miljø, økonomi og sosiale forhold

Hvordan? - Veier til verdiskaping

- 3 hovedområder: Risikostyring, kostnadsreduksjon og vekst
- Nye forretningsmodeller – eksempler og alternativer

Fra ide til suksess

- Implementering steg-for-steg